

Előfizetési árak:

Egy évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyed évre . . . 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre 8 frt — kr.

Egyes szám ára 6 kr.

Megjelenik hetenként kétszer:
vasárnap és csütörtökön.

SZÉKELYFÖLD.

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.

SZERKESZTŐSÉG:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Ifj. Dobay János szerkesztő lakásán.

A lap tartalmát illető közlemények a szerkesztőségben, az előfizetések, hirdetések, nyilvtéri cikkek stb. a kiadóhivatalban fogadtatnak el.

KIADÓ-HIVATAL:

KÉZDI-VÁSÁRHELYT

Szabó Albert könyvnyomdájában.

Hirdetések díja:

minden egyhasábas garmond-sorért vagy annak térfogatáért 4 krajczár.

Ezenkívül minden egyszeri közlés után 30 kr belyegdíj fizetendő.

Nagy és többször közlendő hirdeményeket árkedezményben részesít a kiadóhivatal.

A „Nyilvtér”-ben közlendő cikkekért soronként 10 kr fizetendő.

Bulgária fejedelme.

— aug. 20.

„Éljen a szabad és független Bulgária!” E szavakkal fejezte be I. Ferdinánd, Bulgária fejedelme, az alkotmányra letett eskü után a szobránnyel előtti felolvasott és a néphez intézett kiáltványát. Lehetett volna-e szívhez szólóbb s a bolgár nép önértetének jobban hízog szavakat intézni népéhez egy ujonnan választott fejedelemtnek? Roppant lelkesültségre mutató éljenzést is idéztek elő Ferdinándnak eme szavai s a nép, mely az utóbbi időben oly sokat szenvedett az ő jóa karóitól, el van ragadtatva, hogy fejedelme van s hogy az közbök ment s érettek kész életét áldozni s ha szükség, jogaikért, alkotmányukért s önállóságukért bárkivel szembe szállani.

Ez mind jól van, csak hogy vannak a bolgároknak sok és megbocsáthatatlan nagy hibái. Tudniük, hogy miért születtek e világra, vagy ha már oly merészek voltak, hogy születtek, miért nem hajolnak kétrét s miért nem csókolják még a földet is, hol muszka megyen el s miért nem vonszoltatják magukat az orosz rabszolgaság vontató kötelén, vagy legalább miért nem csuszna, másznak, s hogy mernek a szabadságról álmodni, hogy bátorkodnak saját hazájukban önállóság és függetlenségről álmodni, mikor az ilyesmi csak nagy birodalmak kiváltságai, s hogy mernek enni, inni, gondolkodni, ha arra a muszka előleges beleegyezését nem bírják?

Fel is förmedt az orosz Koburgnak Bulgáriába menetele miatt. Hiába fogadta népe fejedelmét a kitüntetésnek s a rokonszenvnek megszámlálhatatlan jeleivel; hiában jár el Bulgária egyértelműleg, hiában tüntet népe kivétel nélkül, hiában olvadnak a pártok össze, mert annyi hányattatás után egyedüli céljuk: fejedelmet birni, semmit sem ér, mert a muszka a nagyhatalmakhoz mégis körjegyzéket intézett, melyben tiltakozik Koburg Ferdinánd trónra lépése ellen; tiltakozik, mert Koburg Bulgáriába menése és a trónnak elfoglalása a berlini szerződés 3-ik cikkébe ütközik; sőt nem elégszik meg azzal, hogy ő tiltakozik a bolgár trón elfoglalása ellen, még a hatalmakat is csatlakozásra szólítja fei.

Valóban meg lesz nehezítve I. Ferdinándnak állása. Szerencsétlenek a bolgárok; nem élvezhetik békében sem a béke áldásait. Hiában vannak komoly, államférfiai bölcsességgel felruházott férfiak; hiában jártak az európai udvarokhoz, kormányokhoz, kérve, kunyorálva jóindulatukat, rokonszenvüket;

hiában tették oly sok zaklatás és kihívás között tanusított higgadságuk és maguktartásával arra magukat méltóvá: nekik bűnhődni kell, mert nem akarnak rabszolgák, hanem szabad emberek lenni.

S hogy a helyzet még bonyolultabb legyen, ahhoz a porta sem késik hozzájárulni. Ugyanis kijelenti egy jegyzékben, hogy a herceggel való minden hivatalos összeköttetéstől tartózkodik, míg a hatalmak ez ügyben nem nyilatkoznak.

Ily körülmények között csakugyan nehéz lesz a bolgár fejedelem helyzete, mert ő igaz, hogy Bulgáriának fejedelme Sophiában, de Philippopolban csak úgy tekinthető, mint a porta főkormányzója; ha tehát szultán kormánya megszakítja vele a hivatalos érintkezést, ez már a kezdet nehézségeit bizonyára fokozni fogja.

Hát ezek mind olyan dolgok, melyeket valamennyire érteni lehet, ha helyeselni nem is; de miképen hivatkozhatik törvényre és jogra a muszka birodalom, mely emberemlékezet óta ilyent másoknál soha sem respektált s mely mások jogainak romjain épült? Hogyan lehet a berlini szerződés megszegésére hivatkozni? Hiszen ki szegte azt előbb meg? Nem a muszka rubelek forgalma ütött-e rést ezen szerződésen, midőn a hazájukhoz hűtlen bolgárok feldöntötték Bulgáriának dicsőséget szerzett fejedelmük trónját? Vagy tán Kaulbars hallatlan erőszakoskodásai a berlini szerződésbe voltak cikelyezve?

Erősen hisszük, hogy a többi hatalmak nem ülnek fel az orosznak, hanem belátva, hogy Európa békéjére Bulgária fejlődése, erősödése mintegy nélkülözhetlen szükségesség; belátva, hogy az orosz terjeszkedési vágyának egy erős tollát szakitják ki, ha Bulgária függetlenségét elősegítik: találni fognak utat vagy így, vagy úgy, hogy a kecske is jóllakjék s a káposzta is megmaradjon s a történetek fait accomplin tekintessenek. Teljesüljön tehát I. Ferdinánd ohajtása, hogy: „Éljen a szabad és független Bulgária!”

Cato.

Meghamisított cselédkönyvek. A belügyminiszternek tudomására jutott, hogy némely törvényhatóság területén az a visszaélés kapott lábra, hogy egyes cselédszerzők a cselédkönyveket meghamisítják, még pedig oly módon, hogy azokban a »bér» és »bizonyítvány» rovatokat egészen kivakarják és tetszésük szerint újra kitöltik s a bennök foglalt tételeket a cseléd tartó közönség félrevezetésére önkényesen megváltoztatják. Ennélfogva a miniszter körrendeletben felhívta a törvényhatóságokat, hogy a hivatott hatósági közegeket megfelelőleg utasítsák,

hogy a jelzett visszaélések hathatós megakadályozása céljából a cselédkönyveket, midőn hivatalos uton kezükbe kerülnek, vizsgálják meg s a mennyiben visszaéléseket tapasztalának, a hamisítási eseteket az illető kir. járásbírókhoz jelentsek fel, melyek a hamisítók ellen a bünvádi eljárást megindítják.

SZEMLÉ.

A bolgár fejedelem utazásáról ujabbán a következőket jelentik:

A Tirnovában hétfőn tartott banketten Ferdinánd fejedelem több beszédre francia nyelven válaszolt. A fejedelem többek közt biztosította a tiszteteket, hogy ő a hadsereg és a nép segélyével az ország valamennyi ellenségével szemben ellentállást fog kifejteni és kész életét Bulgária, új hazája boldogságáért feláldozni. A fejedelem továbbá kijelenté, hogy büszkeségének tartja, hogy oly regenszéknek az utódja, a kik hazafiságuk által meg tudták menteni Bulgáriát ama válságból, a melyet ez legutóbb átélt. Végül a fejedelem letérdelt, hogy átvegye a papok áldását. A fejedelem továbbá még megjegyezte, hogy mindazt tiszteletben fogja tartani, a mi Sándor nevét viseli és mindaz intézményeket fentartja, a melyeket Sándor hagyott hátra; mert örömmel tapasztalta, mily nagy szeretetben részesül Sándor az országban.

Koburg herceg aug. 16-án reggel utazott el Tirnovából. A lakosság az egész uton elősietett, hogy a herceget üdvözlje. A falvak előtt felirásokkal, zászlókkal és virágokkal díszített diadalivek voltak felállítva. A fogadtatáshoz megjelentek polgármesterek, a notabelek és lelkes hurrahkiáltásokkal üdvözltek a fejedelmet. Különösen szívélyes volt az üdvözlés Gabrovban, mely izlésesen fel volt díszítve és igen szép látványt nyújtott. A Te Deum után a lakosság lelkes ovatióban részesítette a herceget.

A volt regensek Tirnovában maradtak. Csak Stoilow, Stranszky, Petrov és Tscho-makow miniszterek kísérik a herceget.

Szofíában nagy előkészületeket tesznek Koburg herceg fogadtatására, ki valószínűleg szombaton vagy vasárnap érkezik oda. Barzadchiktól a székesegyházig vezető uton velenzei árbozokat és diadalkapukat emelnek. — Azt hiszik, hogy a herceg Szofíába való megérkezése előtt nem fogja az új kabinettet megalakítani.

Koburg herceg hadi parancsot adott ki, melyben tudatja, hogy az ország kormányását és a hadsereg fővezényletét átvette. A herceg abbéli reményének ad kifejezést, hogy a hadsereg híven esküjéhez, köteleességeinek él, s hogy ettől semmiféle, akár külső, akár belső befolyás nem fogja eltántorítani. A herceg és a nemzet biznak a hadseregben, hogy Bulgária szabadságának és függetlenségének védelmére mindent el fog követni.

A kereskedő-ifjak kongressusa.

Augusztus 13-án az ország különböző részeiből Kolozsvárra érkezett kereskedő-ifjak ünnepélyes fogadtatása és elszállásolása volt. 14-én kezdődött a nagygyűlés a vigadó nagytérben, mely e célra szépen fel volt díszítve. Két hazafias dal jelenté a gyűlés kezdetét.

Majd Polcz Albert kereskedő, mint a kolozsvári végrehajtó bizottság elnöke, szólalt fel s a bizottság intézkedéseinek felsorolása után felkérte 'Sigmond Dezső tiszteletbeli elnököt a gyűlés vezetésére.

'Sigmond Dezső üdvözlővén a gyűlést s

indítványára egy hattagu küldöttség báró Kemény Gábort, a congressus védnökét meghíván s a báró is egy szép beszédet intézvén a gyűléshez, az ülés 'Sigmond Dezső elnökelete alatt megnyitottat. Ezután a javaslatok tárgyalása következett.

I. A kereskedelmi szakoktatásról. Előadó: Kiss Sándor, a kolozsvári kereskedelmi akadémia igazgatója.

Mondja ki az országos szövetség, miképen az egyes szakminiszterekhez benyújtandó emlékiratbaiban kérelmezni fogja, hogy:

1. Ujjab közép kereskedelmi iskolák ez idő szerint ne állittassanak fel; a meglévők közül azok, melyek a szükség által nem kívánt helyeken állittattak s költséget nem érdemlő csekély tanuló-létszámuk, alakittassanak át a közszükségnek megfelelőleg ipari tanműhelyekké vagy alsóbb fokú kereskedelmi iskolákká.

2. A megmaradó kereskedelmi tanintézetek a tanítás sikerét biztosítólag szereltesse-nek fel és korszerű fentartásukhoz szükséges segélyezésben részesíttessenek.

3. A műgyetemmel vagy t. egyetemmel kapcsolatban kereskedelmi szaktanár-képezdek állittassanak s a kereskedelmi középiskolák tanárai részére is a többi középiskolák tanáraival egyenlő fizetés és nyugdíj biztosíttassék.

4. A kereskedelmi középiskolák vétesse-nek ki a népiszkolai tanfelügyelők hatásköré alól s végzett növendékek a kereskedelmi szaktanár-képezdeken kívül mint rendes hallgatók vétesse-nek fel az erdészeti és bányászati akadémiaiba.

5. A szegényebb tanulók segélyezésére s a kiválóbbak buzdítására a kereskedelmi szakiskoláknál is ösztöndíjak és jutalmak létesíttessenek.

6. A budapesti és kolozsvári kereskedelmi akadémiaikkal kapcsolatban fennálló „keleti tanfolyamok” végzett növendékeit a m. kormány hazai nagy kereskedésekben és iparvállalatoknál gyakorlatilag is kiképeztetve, őket az illető államokban mint konzuláris hivatalnokokat, kereskedelmi utazókat s a nyugateurópai államok példájára mint kereskedelmi tudósítókat alkalmazza.

7. Az alsó kereskedelmi szakoktatás fel-tünő hiányai, hazánk kereskedelmének kis-kereskedelmi jellegéből folyó fontosságának megfelelőleg, sürgősen orvosoltassanak, mi célból:

a) kereskedő-tanulóknak csak oly ifjak vé-tethessenek fel, kik legalább két középsz-tályt végeztek;

b) a polgári iskolák 3., 5. és 6-ik osztálya-nak tanterve akkép módosíttassék s óra-be-osztásuk úgy állapíttassék meg, hogy ez intézetek az alsófoku oktatást végzett nö-vendékek a kereskedelmi középiskolákba, akadémiaikba rendes tanulóknak, minden avval járó jogélvezettel felvétesse-nek;

c) minden oly közszégen, hol legalább 25 kereskedő-tanuló van, de polgári iskola nem létezik, az állam, község, kereskedelmi ka-mara és tanonczot tartó kereskedők hozzá-járulásával alsófoku kereskedelmi iskola ál-líttassék.

8. A kereskedelmi szakoktatás ügye tör-vényhozással önállóan rendeztessék. És vé-gezetre:

9. Hivassanak fel az ország összes keres-ke-dő-társulatai és ifjusági egyletei, hogy a

kereskedő-iffak tovább képzésének érdekében egyelőre legalább azon helyeken, hol kereskedelmi szaktanodák állanak fenn, szaktanfolyamok felállításáról gondoskodjanak.

II. A kereskedelem magyarosításáról. Előadó: dr. Békésy Károly.

1. Mondja ki a kereskedő-iffak kolozsvári congressusa, hogy a megjelent tagok körülcsileg kötelezve érzik magukat üzleti körökben a magyar nyelv terjesztésére, a magyar állameszme támogatására.

2. Kérje föl a kolozsvári congressus a magyar tudományos akadémiát, hogy jegy üzleti használatra szánt magyar kereskedelmi műszótárt adjon ki.

3. Intézzon a kolozsvári congressus egy indokolt hazafias felszólítást Magyarországra valamennyi kereskedőjéhez az üzleti életben a magyar nyelv meghonosítására.

III. A hazai ipar a kereskedelemben. Előadó: Binder Lajos erdélyrészi iparfelügyelő.

IV. Hazánk a keleti kereskedelemben. (Különös tekintettel Erdélyre.) Előadó: Sztérényi József, a „Brassó” szerkesztője s a „Brassói kereskedelmi és iparegyesület” titkára.

Előadó a messzeható, életbevágó javaslatok oly gazdag sorozatával lép föl olvasása folyamán elő, hogy azokat nagy fontosságuk és számuknál fogva ebben a congressusban tárgyalni lehetetlen volt; szétadarabolni pedig az egymással szerves összefüggésben álló kérdéseket a dolog érdemének megbontása nélkül nem lehetett. Ennélfogva előadó és a végrehajtó bizottság azt indítványozta, hogy a munkálat felolvasása és meghallgatása után az összes kérdések adassanak át a jövő IV. congressust rendező társulatnak, mely gondoskodjék — esetleg külön-külön előadók által — arról, hogy e nagyszabású javaslatok végrehajtásának egyenként legmegfelelőbb módosítást találjanak. A debatte ekkor fog a tételek körül kifejtetni.

A tételek ezek:

I. Romániával hazánk speciális érdekeinek megfelelő vám- és kereskedelmi egyezmény kötendő és pedig olyképen, hogy, tekintettel hazánk fejletlenebb iparcikkeire, specifikus vámok alkalmaztassanak és ezzel egyidejűleg kereskedőinknek és iparosainknak a romániai vásárokról való menetel biztosítottassék, nehogy ott ezentúl zsarolásoknak legyenek kitéve.

II. Keleti kereskedelmünk emelésére rendkívül szükséges volna, ha nagyobb ipari központokat képező városokban, de a keleti tartományok határán fekvő városokban feltétlenül, árucarnokok létesítenének, melyek összegyűjtve az iparosok készítményeit, utazók s ügynökök által gondoskodnak azok forgalomba hozataláról. Miután pedig ezek a kormány támogatása nélkül nem létesíthetők, a jövő évi congressus e kérdés fölfelelésénél indítványa folyamán különös figyelmet fordítson az ügy ez oldalára.

III. Minden konzulátus mellé egy szakavatott kereskedelmi ügynök állítandó, ki nek feladata volna a hazai ipar és kereskedelem terjesztése, mely célból minden konzulátus egyúttal egy teljes áruminta-raktárral volna felszerelendő.

IV. Tekintettel arra, hogy kivitelünk az elváromlasi visszaélések által már a multban tetemesen károsodott, az elváromlasi visszaéléseknek elejét veendő, a határszéli vámhivataloknál a szerződő kormányok által helyezettessenek el hitelesített minta-gyűjtemények.

V. Mondja ki az orsz. értekezlet, hogy feltétlen szükségesnek tartja termékeinknek a külföldi piacokon utánzásoktól való védelmét, mire nézve ohajtja, hogy ezen kérdés is — mint önálló tárgy — a jövő évi congressus által fölfeleltessék.

VI. Hazánk keleti kereskedelmének emelésére feltétlen szükséges lévén, hogy kereskedőink első sorban ismerjék a kelet kereskedelmi viszonyait s nyelvét, a kérdés külön részletes kifejezése mellett dolgoztassék ki a IV. orsz. értekezletre memorandum, egyrészt a kereskedelmi miniszter urhoz, hogy évenként néhány ifjú kereskedőnek a különböző keleti tartományokba való utazását — az ottani viszonyok tanulmányozására

— állami ösztöndíjjal tegye lehetővé, másrészt ugyanezen célból a kereskedelmi csarnokokhoz, Lloyd-társulathoz s az orsz. iparegyesülethez. Ugyanez a körülmények felirat a vallás- és közoktatási miniszter urhoz, hogy a kereskedelmi szakiskolában — különösen az erdélyi részekben — a keleti nyelvek kötelező tantárgyakká tétessenek.

VII. Keleti kereskedelmünk a közlekedési eszközök kevés és drága volta miatt sem fejlődhetvén kellően, a keleti kereskedelem emelésére rendkívül nagy horderejű volna, ha az Olt folyó hajózhatóvá tétetnék. Az ügy társadalmi érlelése, továbbá egyrészt a közmunka- és közlekedésügyi, másrészt a kereskedelmi miniszter ur figyelmének felhívása végett intézkedjék megfelelőleg a jövő congressus.

VIII. Tekintettel arra, hogy kereskedelmünk hivatása az összes keleti tartományokban tért foglalni s hogy az erdélyi iparcikkek addig sem Szerbiában, sem Bulgáriában, sem Bosznia-Hercegovinában gyökeret verni nem fognak, míg a vasuti díjak kellő mértékig nem mérsékeltek: intézzon az országos értekezlet feliratot a közlekedésügyi miniszter urhoz, melyben halás elismerésének adva kifejezést azon meleg támogatásért, melyben iparunkat eddigis részesítette, kérje, hogy a jelenben érvényes rendkívül mérsékelt közvetlen díjtételek Szerbiába s Bulgáriába állandósíttassanak mindaddig, amíg a Romániával levő vámháboru meg nem szűnik, egyúttal azonban a nyerstékeknek Erdélybe való szállítására is hasonló díjtételek alkalmaztassanak. Ohajtandó volna, hogy a jövő évi congressus behatóan foglalkozzék e tárggyal: „A közlekedési eszközök iparban s kereskedelemben.”

IX. Nemcsak a keleti, hanem általános kereskedelmünk emelésére feltétlen szükséges, hogy iparunk emelésére nagyobb gond fordítottassék, hogy a hazai ipar nagyobb tökélyt nyerjen, hogy szakértő kereskedelmi s iparos elem neveltessek, hogy az erdélyi részekben, nevezetesen a természeti kincsekben oly gazdag Székelyföldön, vasutak létesíttessenek; ohajtandó volna, ha a jövő évi congressus ezen kérdéssel is foglalkoznék.

Első napon az első indítvány tárgyalatott s a vita eredményeképp elfogadott határozat szerint az indítvány első pontja, mely szerint újabb közép kereskedelmi iskolák ez idő szerint nem állítottak volna fel, a meglevők közül pedig a kevés látogatásnak örvendő ipartanműhelyekké és alsófokú kereskedelmi iskolákká lettek volna átalakítandók, elvetetett; ehhez képest a második pontban lényegtelen módosítás tétetett. A harmadik pontban javasolt szaktanárképződék helyett kereskedelmi tanszékek felállítását mondatott ki. Egyebekben az indítvány eredeti szövegében elfogadtatott.

Ezzel az első napi gyűlés kevéssel 2 óra után bezárattott.

A congressus második napján igen érdekes és tanulságos eszmecsere és viták merültek fel. Dr. Békésy Károly lelkes előadása a kereskedelem magyarosításáról egészen föl-villanyozta a gyűlést, mely a javaslatokat azon kiegészítéssel fogadta el, hogy a magyar kereskedelmi szótár költségének fedezésére a kereskedelmi kamarák kéressenek fel. Előadónak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

Élénk vitát keltett föl iparunk védelmének kérdése a kereskedelem által. Bejelentett előadó távol maradása mellett is szépen lett a kérdés megvitatva. Határozat: A hazai iparforrásokról ismertető munka adassék ki s a kereskedőkből országos értekezlet hívassék össze a módosítások megállapítására.

Sztérényi József előadása a keleti kereskedelemről külön kinyomatik, javaslatai a 4-ik congressusra halasztatnak, előadónak jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

A 4-ik congressus a jövő évben Kassán tartatik az ottani ifjúsági egyesület meghívására.

T a n ü g y .

Értesítés.

A k.-vásárhelyi közs. elemi fiu- és leányiskolában az 1887—88. iskolai évre a beiratások szept. 1. 2. napjain d. e. 8.—12 óráig, d. u. 2—4 óráig; 3-án d. e. 8—12 óráig intézetnek el. A javító (esetleg felvételi) vizsgálatok 3-án d. u. 2—4 óráig fognak megtartatni. Javító vizsgálatot tehát, a ki egy, leg-főlebb két tárgyból kapott elégtelen osztályzatot (90,311. számú miniszteri „Utastás” 65. §-a); a magántanulók felvételi vizsgálata is elől jelzett időben történik; ez utóbbiak a tandíjt kétszeresen kötelesek megfizetni. (Utastás 65. §-a.) A ki javító, esetleg felvételi vizsgálatot akar tenni, ebbeli szándékát a kitűzött idő előtt 2 nappal köteles alattirt igazgatónál bejelenteni. Az iskolai év ünnepélyes megnyitása szept. 5-én reggel 8 órakor történik meg.

A fiuk beírása a fiúiskolai, a leányoké a leányiskolai helyiségben történik. Felvételi díj: 60 kr. Ezért minden tanuló kap egy évi és egy havi értesítőt is. A szegények szegénységi bizonyítvány előmutatása mellett ezen díj fizetése alól is felmentetnek.

Értesítem, s különös figyelmébe ajánlom a t. szülőknek, hogy az I-ső osztályba törvényesen csak azon gyermekek vehetők fel, kik augusztus 31-ig a 6 évet betöltötték. Értesítem továbbá, hogy az 1887. évi XXII. t. cz. szigorú intézkedése következtében a beírásnál minden szülő köteles igazolni, hogy gyermeke **be van-e oltva**, vagy nincs. Ezen okok folytán tisztelettel kérem a szülőket, hogy az adatok megbízhatósága szempontjából gyermekeiket személyesen irassák be.

Az I-ső osztályba lépők kivételével, mint a kiknek még nincs havi értesítőjük, minden tanuló havi értesítőjét a beíráskor előmutatni köteles.

Végül kérem a t. vidéki szülőket, hogy iskolánkba hozandó gyermekeik számára — nevelési és egészségi szempontból — tudtom nélkül szállást ne fogadjanak.

Kézdi-Vásárhelyen, 1887. aug. 20.

M. Székely János,
igazgató.

Értesítés

a brassói m. kir. áll. közép kereskedelmi iskolába való felvételéről.

A jövő 1887—8-ik tanévben ezen intézetnek III. osztálya fog megnyitani s így ez évben az intézet teljesen kifejlődött lesz.

Az I. osztályba oly növendékek vétetnek fel, kik a gymnasium, real, vagy a polgári iskola 4. osztályát sikerrel elvégezték, vagy a kik legalább 14 évesek és az említett iskolák ezen osztályaiban taníttatni szokott tantárgyakból felvételi vizsgálatot állanak ki.

A II. és III. osztályba való felvétel valamely hasonlóan intézet megfelelő bizonyítványa alapján történhetik.

A felvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja, gyámja vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Az intézet helyén nem lakó szülők és gyámok gyermekük vagy gyámfiok felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, hogy ha az elszállásolás ellen az igazgatónak kifogása lehet, a mennyiben a gondviselést elégtetennek találná, a tanulóknak más helyre leendő elhelyezését fogja követelni.

A tanulóknak kellő elszállásolásában az igazgatóság készséggel nyújt segédkeztet.

A tanulók felvétele szeptember hó 1-ső és 2-ik napján d. e. 9—12-ig s d. u. 3—6 óráig történik az intézet helyiségében (Nap).

Fizetendő díjak: Mindenik tanuló a beíratás alkalmával tartozik fizetni: 2 frt beíratási díjat, 1 frtot az ifjúsági könyvtár gyarapítására és 50 krt az értesítő költségeire. Ezen díjak fizetése alól senki sem menthető fel.

Tandíj egész évre 18 frt, mely összeg vagy egyszerre a beíratáskor, vagy két részben, szept. és febr. hónapok első napjaiban, fizethető le.

A tandíjfizetés kötelezettsége alól egészben vagy részben való felmentésre az igaz-

gatóság által a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszteriumnál csak azon tanulók ajánlhatók, kik szegénységük kellő igazolása mellett kimutatják, hogy minden tantárgyból legalább is jó osztályzatot nyertek.

Végül megjegyezni kívánjuk, hogy intézetünk teljesen egyenrangú a hazai „kereskedelmi akadémia” czimét viselő társintézetekkel s tanulói ugyanazon kedvezményekben részesülnek, mint amazoké, nevezetesen: a nagyméltóságú vallás- és közoktatási miniszter urnak 1886. évi december hó 17-kén 49840. sz. a. kelt magas rendelete szerint ezen intézet az egyévi önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgymnasiummal és főreáliskolával egyenrangúnak nyilvánítottván, azon tanulók, kik az intézetbe lépéskor kimutatják, hogy a gymnasium, real- vagy polgári iskola négy alsó osztályát elvégezték s a kik a zárvizsgálatot sikerrel fogják kiállani, az egyévi önkéntességi kedvezményben részesülnek.

A szorosabb értelemben vett kereskedelmi pályán kívül pedig az intézetet jó sikerrel végzett növendékek az 1883. évi köz-tisztviselők minősítéséről szóló I. t.-cz. alapján több hivatali pályára képesíttettek.

Brassó, 1887. augusztus hó 14-én.

Az igazgatóság.

Különlélek.

— A kovásznai tűzkárosultak részére ujabbban a következő adományokat vettük: Csutak László 1 frt, Csutak Lászlóné 1 frt, Dobay Lejos 1 frt. Összesen 3 frt. — A mult számunkban kimutatott összeg 11 frt. Főösszeg 14 frt.

— Királyunk születésnapjának 57-ik évfordulója városunkban ez évben is fényes ünnepeltetett meg. Augusztus 17-én este fényes világítás volt s nagy néptömeg járta körül a Rákóczy-induló folytonos zenélése mellett a város részeit, folyton hangzotatva: „Éljen a király!” 18-án az összes hivatalnokok, ipartársulatok és nagyszámú polgárság jelenlétében fényes istentisztelet tartatott először a róm. kath., azután a ref. templomban. Tegnapi, azaz aug. 20-án, nagy ünnepélyességgel tartatott meg a szt. István napi istentisztelet a r. k. templomban. Részt vettek testületileg a tanács, törvényszék, járásbíró, honvédség stb. Az isteni tiszteleten jelenlévő nagy közönség egy igazán szép és hazaifias szellemű gyűházi beszédben és a széphangu énekező gyönyörű dalaiban lelt nagy lelki gyönyörűséget. Az ünnepély fényelt nagyban emelte az ünnepi díszben kirukolt tüzoltóság és honvédség.

— A kovásznai szomorú katasztrófáról utólagosan a következő részleteket vesszük: A tűz leginkább a szegényebb sorsu székely birtokosokat sújtotta, kiknek egy életen át összegyűjtött vagyonuk semmisült meg. A tűz a szél által élesztve oly rohamosan terjedt, hogy mentésre gondolni sem lehetett. A nép nagy része a papolczi sokadalmon távol volt, más része meg a mezőn volt elfoglalva s így még azt sem lehetett megmeníteni, a mi különben megmenhető lett volna. Ez az oka annak, hogy a szegény gazdák megtakarított fillérei is odaégték. Készpénzben több mint 2000 frt égett oda. E között Deák Lajos adógyűjtő 700 frtnyi adópénze is. Összesen 186 épület égett el, mely közel 300 lelket sújtott; a kár legkevesebb 100 ezer frtra tehető, melyből alig valami volt biztosítva. A község intelligenciája mindent elkövet a nyomor pillanatnyi enyhítésére. A község érdemes lelkesze, Benkő Gyula ur, kenyeret és gabonát oszt ki a nép között s e nemes példát követik a vagyonosabb birtokosok is. Zabolai gróf Mikes Benedekné személyesen megjelent a vész helyén, vi-gasztalta a szerencsétleneket s bő kézzel s meleg szívvél áldozott mindenütt, hol a nyomor nagyobb volt. A katasztrófának eddig 3 emberélet esett áldozatul. Kovács József összeégett s sebeiben meghalt s Kovács Sámuel, vesztésénél kétségbeesve, felakasztotta magát. Észrevették s levágták, de meg az nap meghalt. Kovács Sámuelné meg a kettős csapás által lesújtva, a községben levő kénbarlangba ölte magát. Ismételtén a megye könyöröltes szívű közönségéhez for

dulunk, adakozásra hiva fel a jó lelkeket, s nem mulasztathatjuk el azon igazságra figyelmeztetni, hogy kétszer ad, ki gyorsan ad.

— **Esküvő.** Barabás Mór, a kézdívasárhelyi községi iskola derék tanítója, szűk családi körben aug. 20-án tartá esküvőjét Simó Vilma művelt lelkű óvónő kisasszonyával. Áldást és szerencsét kívánunk a megkötött frigyre!

— **Nagy vihar** dühöngött városunkban aug. 18-án d. u. két ízben. Először d. u. 3 órakor kezdődött, s miután oly óriási porfelleget kavart fel, hogy látni is alig lehetett, kissé megszűnt, de csak azért, hogy este 6 órakor annál nagyobb erővel rontson elő. E második fellépése orkászzerű volt; a piacon levő fák ágait csaknem mind letördelte s nagy megelégedéssel úgy hordozta szerteszét a piacon. A vihar e két izbi fellépése meg egyfelől istállók, csűrök fedelét rontotta le, többkruza-kas s más épületeket döntött fel, másfelől a gyümölcsfákról a termés $\frac{2}{3}$ -át leverte, a házakról a zsindelyt, cserepet csak amugy hordozta szét. 8 óra után, elvégezve munkáját, pihenni tért.

— **Stanley.** A bátor angol utazóról megint szomorú hír érkezik. Egy londoni távirat szerint ugyanis a francia külügyminiszteriummal Zanzibárból azt tudatják, hogy ott Stanley halálát bizonyosnak tartják. A dolog úgy történt, hogy Stanleyt kísérei ott hagyták, erre a bennszülöttek rátámadtak és meggyilkolták. E hír a lehető legjobb forrásból ered s így, fájdalom, alig számolhatunk újabb csafolatára.

— **Kik nyertek alapítványokat?** Az erdélyi román kath. Státus igazgató tanácsa folyó hó 13-án tartott ülésében a nagyszebeni Teréz-árvaházban és a 6 funövédekben megüritült alapítványi helyeket következőleg adományozta:

I. A nagyszebeni Teréz-árvaházba felvették: Éder Olivér, Benedek József Aladár, Adorján Róbert, Henter Géza, Merhán Miklós, Gedeon Károly, Schmidt József, Tóth József, Csiky Gergely, Miklós János, Márton Albert, Szász Gyula (lakatos fia), Breszler Gyula, Ettig Károly. — Theil Hermína, Ranzening Mária Csaby Erzsébet, Medgyesi Teréz. — Külápolatra felvették: Balogh Sándor, Szláma Emil.

II. A gyulafehérvári funövédekbe: Piets Árpád, Balázs Endre, Karácsony István, Persián Viktor, Váradi Gáspár újonnan felvették: Kalcher Árpád és Klunglein Béla Marosvásárhelyről —, Magyar Ferenc Kolozsvárról áthelyeztettek.

III. A csíksomlyói funövédekbe: Möriz László, Miklós Sándor, Balázs Károly, Jartó Márton újonnan felvették: Petry Kálmán, Tompos Károly és Farkas József Kantából —, György Dénes és Dösa Ferenc Marosvásárhelyről áthelyeztettek.

IV. A székelyudvarhelyi funövédekbe: Benze Lajos, Józsa Imre, Beke Gyula, Vágási Domokos újonnan felvették: Endes Miklós és Bartis András Marosvásárhelyről —, Király András és Lukács Lajos Kantából áthelyeztettek.

V. A kantai funövédekbe újonnan felvették: Köntzey Jenő, György László, Vas Lajos, Sándor Géza, Gál Imre, Szébeni Antal, Varga Béla, Tréfan Dávid, Sándor Béla.

VI. A marosvásárhelyi funövédekbe: Balogh József, Kol Ferenc, Bálint János, Mész Károly, Szentpéteri János, Szabó György újonnan felvették: Tuzson György és Király Lajos Kantából helyeztettek.

VII. A kolozsvári két funövédekbe ginasium, illetőleg egyetemi tanfolyamra: Kedves András, Léhner Kristóf, Boeskor Antal, Részeg Lajos, Baumgarten János, Maly István, Szabó Domokos, Ludvig Alfréd, Csernátorny Andor, Boér Ignác újonnan felvették: Mihály János, György János és Szász Lajos egyévi önkéntesi szolgálatukat elvégezve alapítványukra visszavétettek; Menyhárt Gáspár és Csia Oszkár Gyulafehérvárról —, Balló László és Lukács Manó Csíksomlyóról —, Macskási Ignác, Máté Sándor és Sándor János Székelyudvarhelyről —, Bakó András Marosvásárhelyről és Ambrus Árpád, Küti István, Deér Mihály és Péchy Jenő a nagyszebeni Teréz-árvaházba áthelyeztettek. Végül Dániel Imre, Erős Vilmos, Farkas Lajos, Hollosy Möriz, Ince Dénes és Tozsaner Ödön érettségi vizsgálatot tett ifjak a helyi szent József funövédekben alapítványuk élvezetében az egyetemi tanfolyamon is meghagytak.

— **A pápa életmódja.** Több érdekes apróság beszél a „Riforma” a pápa életmódjáról. XIII. L. e. reggel 6 órakor kél, gyorsan öltözik, azután 7 óráig házikápolnában tölti az időt, a hol előbb maga mond misét, azután egyik udvari papja miséjét hallgatja meg. Hét órakor megy reggelizni tejes kávé

és két lágytojást. Ebédje nem kerül többé két forintnál. Az összes bevásárlásokat egyetlenegy szakács végzi, a ki minden reggel kézi kosárral a kezében megy az „Angyalhídon” át az ó-városba, a piacra. Szárnyast sohasem eszik a pápa, hanem többnyire erős húsleves készült levest, beefsteakot és gyümölcsöt. Estére csak tojást és salátát. Minden ebédhez jár egy fél pohár bordeauxi, melyet üvegszámra vásárolnak egy római üzletben. A jövő évtől fogva azonban törlik a bordeauxit, mert a pápa a Vatikán kertjeiben ültetett szőlőt, mely igen szép termést ígér. Az etikettnak megfelelőleg, mindig egyedül eszik a pápa. Csak a felszolgáló és a felügyelő személyzet van jelen. Az udvari szakács viszi az ételeket a földszinten könyvtárba az első emeleti terembe, illetőleg annak előszobájába, a hol a alkonyhamester veszi át a tálat s viszi be az ebédlőbe a főkonyhamesternek. Az ebédlőasztal jobb oldalán áll az asztalnak s ünnepeken a pohárnok is, mind a ketten fekete frakkban, fehér nyakkendővel. A többiek az ismert lilaszínű pápai egyenruhát viselik. A pápa ebédlőasztala négyzetes, tulajdonképen négy személyre számítva. Drága veres damasz-terítő borítja; erre terítik az apácák által himzett fehér abroszt. A pápa karosszékből ül, lábát mindig egy szálmony pihenteti. Az evőkészlet, az arany sóartó kivételével, ezüstből van, a tálak és tányérok pedig a legfinomabb fehér porcellánból aranyozott széllel, ezimerek és jelvények nélkül. Ebéd kezdetével a pápa imádkozik, végeztével pedig hálaadást mond, melyre a jelenlévők „amen”-nel felelnek. Ebéd után egy óráskát alszik a pápa a hálószobájában levő pamagon, az alatt az asztalt leszedik s az ebédlőt kitisztítják.

— **Polyánból** írják lapunknak, hogy ott f. hó 18-án este 6 óra felé iszonyú szélvész dühöngött, mely a községben roppant károkat okozott. Egyiknek lakóháza tetejét, másinak csűrét, istállóját, kertjét, kapuját rombolta szét s a jó Eg tudná elszámolni, milyen károkat okozott. Körülbelül 80 épület szenvedett kisebb-nagyobb kárt. A szorgalmas székely gazdák még délelőtt jóhiszeműleg rakták össze árpaboglyaikat és kalangyaikat, s délután már a második vagy harmadik láb földön találhatták széthordva és összetörve gabonájukat. A kár néhány száz forintba rug.

— **Mi a virtus?** Erre a kérdésre egy ügyvéd, a ki a napokban egy csirketolvajt védett a kolozsvári törvényszék előtt, a következőképen felelt meg: „Tekintetes törvényszék! Nagyon csodálkozom, hogy a közbíró ebből a történetből olyan nagy dolgot csinál és olyan büntetéseket indítványoz. Hát mi is terheli az én védeczemet? Egy kis libalopás! egy kis borlopás, hisz ez az egész nem egyéb, mint falusi virtus, mert az már szokás falun, hogy az efféle csupa virtusból elhordják! Olyan virtus ez kérem a falusi embernek, mint az uraknál a párbaj. Hiszen a párbajt is tiltja a törvény, de azért még a képviselők, a kik a törvényt csinálják — tetszik tudni — még azok is párbajoznak. Kérem a védeczemet felmenteni és legfeljebb csak áthágásért itélni el valami csekély ségre.” E védésszel megtartása után, mint a „Kolozsvár” írja, a törvényszék a védő ügyvéd védeczét rögtön két esztendőre ítélte.

— **Találós mese jogászok számára.** Egy vidéki ur három számot küldött budapesti ismerősének s megkérte, hogy tegye meg azokat a brünni házúra. Egyuttal értesítette, hogy a lutirra szánt 20 krt postautalványt már elküldte. A budapesti ur megvette a három számot s ternőt csinált. Minthogy azonban a postautalványt nem kapta meg, meg akarja tartani a nyereményt. Kérdés, kit illet meg a ternő, a megbízó-e, avagy budapesti ismerősét, a ki a maga pénzéből fizette ki a 20 krajczárt? A „B. H.” egyik előfizetője a fogós kérdést ígyigen oldotta meg: „A ternő a megbízóé, még akkor is, ha a 20 krajczár csak napokkal a húzás után érkezett is meg. Teljességgel fel nem tehető, hogy a megbízó az általa megjelölt számok sorsa iránt ne érdeklődjék, a megbízottnak pedig esze ágában sem volt a lutrin játszani, még kevésbbé pedig az, hogy épen azt a három számot rakja meg. Ha, a mi szintén fel nem tehető, a 20 krajczár utólag sem érkezett volna, az az időközben már felvett ternőből levonható, de a ternő maga a megbízóé. Van ennél egy érdekesebb jögeset. Egy bécsi cipész inasát egy szaldirózott számlával egyik megrendelőjéhez küldte. Az inas felvette a pénzt, de nem adta át a májsternek, hanem igérvényt vett rajta s azt hazudta, hogy a kundschaf nem fizetett, a számlát pedig elvesztette. Nehány nap múlva az inas igérvénye megütötte a 200,000-es főnyereményt. A májstert majd megette az irigység, de megtudván, hogy az inas az ő pénzén vette a promeszt, el akarta tőle perelni a főnyereményt. De a Landesgericht igen bölösen így ítélt: Az inas az olíkskaszott összeget vizsga tartozik téríteni, a sikkasztásért 25 vesszőt kap (akkor még testi fenyték járt), de a főnyeremény is az övé. Ki lé-

vén mondva az ítélet, egyezségről szó sem lehetett többé; a májstert, ki az egész főnyereményt szeretne volna megkaparítani, semmit sem kapott. A fiu pedig hősiesen kiállotta a 25 vesszőt s aztán a májstert szeméi közé vigyorgva, mint szerencsés nyelő kelt fel a deresről.

Közgazdaság.

A világ buzatermése és buzafogyasztása

1887-ben. A földmívelési miniszterium felszólította külföldi konzuljainkat, hogy abból az országból, illetőleg kerületből, melyre tevékenységük kiterjed, a várható termésről és az ország netaláni hiányairól vagy fölöslegéről mielőbb jelentést tegyenek. A jelentések beérkeztek és ezek alapján várható buzatermésről és fogyasztásról a következő képet nyújthatjuk: A bevételre szoruló államok közül Anglia buzatermése mennyiségre nem nagy, behozatali szükséglete 40.74 millió hektoliter. „Ha az árak nem igen fognak emelkedni” — jelenti a liverpooli konzul — annak oka főleg az, hogy Franciaország ismét magasabb vámot vetett a gabonára, minek következtében a buza nagyobb tömegekben szállittatik Angliába. Az orosz vetési jelentések kedvezőtlenek, mégis augusztus és szeptember hónapokra 140 angol gözös béreltetett gabonaszállításra. — Franciaország buzatermése gyöngye, közepeszerű; 85, legfeljebb 90 millió hektoliter; szükséglete, mintegy 125 millió hektoliter, a behozatali szükséglet tehát 35 millió hektoliterre tehető. — Németország buzatermése jó középnek ígérkezik, a beviteli szükséglet mégis 5—6 millió mmázsára tehető. — Svájc kitünő buzatermése dacára 2.65 millió mázsa buza bevételre szorul. — Olaszország jó buzatermése dacára mintegy hét millió hektoliter behozatalra szorul, de a konzulok jelentése szerint az orosz buza olcsóságánál és megfelelőbb minőségénél fogva kisorsítja a magyar búzát. Ausztria jó középű buzatermésnek örvend, mégis mintegy 7—8 millió hektoliter buza bevételre szorul, melyet Magyarország szolgáltat.

— Az exportáló államok közül az Egyesült amerikai államok idei buzatermése sokkal gyöngébb, mint remélték, úgy hogy kivitelre csak 35—36 millió hektoliter buza jut. — Kanada kivitelét mintegy 3.5 millió hektoliterre becsülik. — India buzatermése az idén gyöngye. Sőt tekintetbe véve konzulunk jelentését, mely szerint a köles és gramm (babbé) termés rosszul ütött ki, e vetemények pedig a köznép főeledelét képezik, minékifolytán a buzafogyasztás magában az országban fog emelkedni, India kivitelét az idén alig tehetjük többre 7—7.5 millió métermázsánál. — Ausztrália buza kivitelét mint rendszeren 2—5 millió métermázsára becsülik. — Oroszország buzatermése egy-két vidék kivételével általában kielégítő lesz és mintegy kilenczven millió hektoliterre tehetjük, melyből azonban kivitelre csak 26—28 millió hektolitert szállíthatunk. Románia buzatermése mintegy 8.5 millió hektoliterre tehető, melyből a kiviteli mennyiség 4—5 millió hektoliterre becsülhető. A vámháboru folytán azonban a buza csak nagynehezen exportálható. Magyarország buzatermése 46—47 millió hektoliter, melyből mintegy 10 millió hektoliternyi kivitelre számíthatunk. Ezekből az adatokból kitűnik, hogy az idei buzatermés az egész világon jóval kisebb, mint az előbbi évek termései. A bevételre szoruló államok szükségletét a kiviteli államok ez idei terméséből alig tudják teljesen fedezni. Tudjuk, hogy védvám-rendszer dacára, már az évenkénti népesség szaporulata következtében a buzafogyasztás nem kis mérvben emelkedik. Ebből bátran következtethetjük, hogy nem sokára a buzaitéletben fordulat álland be, hogy a kereslet élénkebb lesz és a buza teljesen megokolatlan értéktelenítésének elejét fogja venni.

— **A szeszmonopoli új alakban.** A berlini lapok a német szeszgyárosok új koalíciójának hírére hozták. A gyárosok 30 millió márká alapítókével bankot akarnak létesíteni, melynek feladata volna az egész befogyasztás és a kivitel egységesen szervezni. Jellemző, hogy a lapok mind „szeszmonopolbank”-nak nevezik az új intézményt. Miképp lesz végrehajtható a terv, az a jövő titka. A „Deutscher Economist” következőleg ír a tervről: Részvényszerűségben van tervben még meg nem állapított összegű, de körülbelül 30 millió

alaptőkével. A társaság az összes átalányozott szeszgyárakkal szerződéseket kötne s a következő feltételek mellett venné meg tőlük a nyers szeszt: 1. Az 50 márká adóval terhelt mennyiségért a társaság hektoliterenként 70 márkát fizet; 2. A 70 márkával adózó mennyiségért hektoliterenként 50 márkát, tehát mindkét esetben belföldi fogyasztásra hektoliterenként 120 márkát; 3. a kivitelre termelt szeszt a társaság a termelőtől bizományba veszi. Remélik, hogy a szeszgyárosok nyolcz tizede hozzájárul a tervezetthez.

Az értéktőzsdei helyzethez. Koburg Ferdinánd hercegnek, az új bolgár fejedelemnek elutazása Bulgáriába a tőzsdéi körökét még nagyobb tartózkodásra készítette. Más hirtással ez az esemény a tőzsdére nem volt, mivel azt hiszik, hogy a bevégzett tények Bulgáriában oly állapotot fognak teremteni, a melyet nem csak a barátságos hatalmak, hanem Oroszország is el fog ismerni. Kedvező hatást gyakorolt egyébiránt a tőzsdére Salisbury angol miniszterelnök beszédje, a mely kifejtette, hogy Anglia és Oroszország között a középázsiai ügyeket illetőleg a békés megegyezés létrejött és hogy általában az európai béke ez idő szerint biztosítottnak látszik. Mindazonáltal a tőzsde a közelebbi mult hetekben is üzletelen volt. A kedvező termés iránt táplált kilátásokból eddig semmi sem valósult meg. A külföldi államoknak is jó termésük van s így fogyasztási szükségletük csekélyebb. Másrészt pedig az árak oly alacsonyak, hogy termelőink az eladásból hasznót nem meríthetnek. Ilyen alkalmakkor érezhető a közraktári intézmény üdvös volta. A termelő nem kénytelen termését potom áron elvesztegetni, mert közraktárba teheti azt és reá előleget véve egy ideig még kitarthat, a míg az árallás javul. A közraktárak tényleg most nagyobb mértékben vétetnek igénybe és ennek tulajdonítható a magyar leszámitoló és pénzváltó bank részvényeinek áremelkedése. A többi bankrészvények és különösen hitelrészvények iránt csekély érdeklődés mutatkozott, a mi mindenesetre feltűnő, mivel az év ezen szakában a mérleg kombinációi már jelentékeny szerepet szoktak játszani. De úgy látszik, hogy a tőzsde ezuttal a két hitelbank mérlegétől újságot nem vár. A járadék piacon is nagy csend uralkodik és az árfolyamok nagyon keveset változnak. Ennek legjobb jele az, hogy a díjtételek már hetek óta igen alacsony állásponton jegyeznek. A malom papírok tetemes áremelkedésre tettek szert, a melyet azonban tekintettel a lisztüzlet kedvezőtlen menetére, megtartani nem tudnak. Az iparvállalatok részvényei iránt csökkent az érdeklődés. Csupán a valuta drágult valamivel, miután a kivitel iránti remények tetemesen megcsappantak.

A kézdívasárhelyi „Rudolf” kórházról.

Julius havi gondnoki jelentés.

A magyar szent korona országai veres keresztgyelete központiszékvérségei vérese mellett fennálló kézdívasárhelyi „Rudolf” kórházra vonatkozó júliushavi gondnoki jelentésem a következőkben van szerencsém előterjeszteni:

Julius hó végével Baló László számvevő ur a kórháznál levő ellenőrzési könyveket számbavéve, lezárta s azokból a következő eredmények tüntek ki:

Sükös Károly egy karsin-felszerelvényt felszlijazott, mely munkának értéke 1 frt 60 kr. A kórház részére adományozta.

Julius hóban a készletben levő terményekből elfogyasztottak értéke pénztárra utaltatott.

Julius hóban ápolatott 23 beteg, elbocsátott 12, maradt a hó végén ápolás alatt 11; ápolási nap volt 335, a 50 kr = 166 frt 50 kr; ebből ingyenes ápolási nap 58, a 50 kr = 29 frt — kr; ezt levonva, maradt 137 frt 50 kr.

Kovács Károly pénztáros ur havi forgalmi kimutatása.

Bevételek:

Ápolási díjból	312 frt 50 kr.
Dr. Sinkovics-féle alapítv.-ból	100 frt — kr.
Budapesti ver. ker. közp. igazg.	300 frt — kr.
Kisegítő tak.-pénzt. kivétel	800 frt — kr.
Kisegítő tak.-pénzt. adománya	5 frt — kr.
A hó folytán elfogyasztott termények értéke	22 frt 61 kr.
Pénzmaradvány a mult hóról	534 frt 21 kr.

Összesen 2074 frt 32 kr.

Kiadások:

Kórházi aprólékos kiadásokra	15 frt — kr.
Kis. takarékpénzt. betét alapv.	400 frt — kr.
Bélyegért Sinkovics-féle alapítvány nyugtájára	— frt 32 kr.
A kórház részére vásárolt papírt N. Károly	10 frt 90 kr.
Kisegítő tak.-pénzt. bet. alapv.	800 frt — kr.
Kórh. készített plém munkákért	3 frt 50 kr.
Irodai kellékekért	3 frt — kr.

Átvitel: 1232 frt 72 kr

Áthozatal: 1232 frt 72 kr.

Erős Dénesnek ürüldé és em.
takarításáért 10 frt — kr.
K.-vásárhelyi tak.-pénzt. betét 400 frt — kr.
Sárkány Gyuláné fizetésébe . . 14 frt 50 kr.
Mikonya Józsefné fizetésébe . . 14 frt 50 kr.
Az ápolónőknek czukor-, kávé-
és borpénz 6 frt 64 kr.
Szolga és szolgáló fizetésébe . . 12 frt — kr.
Tejért 12 frt 40 kr.
Hus árába 27 frt 50 kr.
Fűszer-árakért 11 frt 61 kr.
A hó folytán elfogyasztott ter-
mények értéke 22 frt 61 kr.
Pénzmaradvány a hó végén . . 310 frt 29 kr.

Összesen 2074 frt 32 kr.

Az előfordult betegségek nemeiről az or-
vosi jelentés fog felvilágosítással szolgálni.

Tisztelt választmány! Kórházunk beléle-
tében semmi nevezetes megjegyzésre méltó
esemény nem történt. E hó folytán is gondos
ápolás, tisztaság és rend volt mindig. A be-
tegek körüli ápolás minden tekintetben ki-
elégítőnek mondható.

Mely jelentésem után maradtam a t. vá-
lasztmánynak nagybecsű jóindulatába ajánl-
va magamat

Kézdi-Vásárhelyt, 1887. aug. 7.

Szőcs József
polgármester,
kórházi gondnok.

Piaczi árak

Kézdi-Vásárhelyt, augusztus 18-án.

Buza (tisztá)	hektóliterenkint	4 frt 80 kr
" (elegy)	"	3 frt 50 kr
Rozs (tisztá)	"	3 frt 20 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisztá)	"	3 frt 20 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	1 frt 6 kr
Törökbuza	"	4 frt 80 kr
Kása (köles)	hektóliterenkint	8 frt — kr
" (árpa)	"	24 frt — kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	10 frt — kr
Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	1 frt 20 kr
Marhahus	kilogr.-kint	— frt 28 kr
Disznóhus	"	— frt 36 kr
Juh-hus	"	— frt 20 kr
Szalonna	"	— frt 60 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 18 kr

Felelős szerkesztő:

Ifj. Dobay János.

Kiadó tulajdonos:

Ifj. Kovács Dániel.

En Csillag Anna

185 ctm. hosszú óriási Loreley-hajammal
melyet az általam föltalált kenőcs 14 havi hasz-
nálata után nyertem, mely megakadályozza a
hajkihullást, elősegíti a hajnövekedést és erősíti a
hajbőrt, uraknál elősegít egy teljes erős sza-
kállnövekedést, rövid ideig való használat után a haj-
nak valamint a szakállnak természetes színt és
sűrűséget kölcsönöz és megóvjá korai őszülé-
stől a legmagasabb korig. Egy köcsög ára 50 kr.,
1 frt, 2 frt. Postával küldés napoként a pénz
előleges beküldése vagy postautánvételt mellett
az egész világba.

CSILLAG és TÁRSA,
Budapest,
Király-utca 26.

14—90

Sz. 3237. tkkvi
1887.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék
mint tkkvi hatóság közhirrre teszi, hogy
a m. kir. államkincstár végrehajtónak
Fekete Albert végrehajtást szenvedő el-
len kézdivásárhelyi Csiki József ügy-
véd veszélyére 1532 frt 18¹/₂ kr tőkekö-
vetelés és járulékai iránti végrehajtási
ügyében a kézdivásárhelyi kir. törvény-
szék területén lévő Oroszfalu községében
fekvő, az oroszfalvi 289. sz. tjkvben A
+ a. 50., 51¹/₂., 52., 54., 55. hr. sz. 703
frt becsértékű és 51¹/₂ hr. sz. 130 frt
becsértékű ingatlanokra az árverést a
fennebb ezennel megállapított kikiáltási
árban elrendelte, és hogy a fennebb meg-
jelölt ingatlanok az 1887. évi szeptem-
ber hó 14-ik napján délelőtt 9 órakor
Oroszfalu községében a községházánál
megtartandó nyilvános árverésen a meg-
állapított kikiáltási áron alól is eladni
fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az

ingatlanok becsárának 10%-át telek-
könyvi testenként készpénzben vagy az
1881. évi LX. törvényezikk 42. §-ában
jelzett árfolyammal számított és az
1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt
igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában
kijelölt óvadékképes értékpapírban a
kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881.
LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat-
pénznek a bíróságnál előleges elhelye-
zéséről kiállított szabályszerű elismer-
vényt át-szolgáltatni.

A kézdivásárhelyi kir. törvényszék
mint telekkönyvi hatóság üléséből 1887.
évi június hó 28-án.

Ponori Sándor,
elnök.
Barcsa Miklós,
jegyző.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldicsért gyógyszerek közül
melyiket használja betegsége ellen, az írjon egy
levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Laposbó-
s körje a „Betegbarát” című röpiratot. E köny-
vecskékben nemcsak a legjobbaknak bizonyult
házi szerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok
esetben egy egyszerű házi szer is elegendő arra,
hogy még a látszólag gyógyíthatatlan betegség
is szerencsésen elháríttassék. Ha a betegnek a
megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még
súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból
egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megren-
delését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecské-
sekkel sokkal könnyebben választhatja meg a
szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a
megrendelőnek költségébe nem kerül.

MANCHEN MIHÁLY

mint a már 1822.

és legjobb hir-

ev óta fennálló

névnek örvendő

Legjobb
szerkezet

Forgó
csapok

HARANG-

birtokosa

ÖNTŐDE

és vezetője

Segesvárott
felső piacz-sor

Erdélyben
168. házz. alatt

ajánlja magát a nagyérdemű közönségnek mindennemű **új harangok**
készítésére egész vas-, vagy cserfa-koronával, továbbá egész vasból álló
harangszékek készítésére, valamint régi, megromlott állapotban levő
harangok tetszés szerinti nagyságban való **átöntésére**, ugyancsak
raktár-készletben levő kisebb rendű harangok pontos szállítására.
Mindent a legjobb és legtisztább anyagból! Szolid munka **jótállás** és
jutányos árak s esetleg **részletfizetés** mellett!

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

KELETI VONAL.

Menetrend.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1886. október hó 1-től.

Állomások		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.	Állomások		319. vegyes v.	307. személyv.	301. gyorsvon.
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)				Kis-Kapus (vendéglő, elágazás Nagy-Sze- ben felé)	(érk. ind.)	11.19	12.44	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	4.16	7.47			(érk. ind.)	11.31	12.49	
Botfalva	"	4.44	8.08		Tövis (vendéglő, elágazás Arad felé)	(érk. ind.)	1.22	2.09	
Földvár	"	5.02	8.24			(érk. ind.)	1.51	2.19	
Mogyorós	"	5.24	8.39		Nagy-Enyed	"	2.18	2.39	
Apáczs	"	5.43	8.51		Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vá- sárhely felé)	(érk. ind.)	3.04	3.14	
Köpecz	"	6.05	9.07			(érk. ind.)	3.14	3.22	
Agostonfalva	"	6.15	9.14		Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind.)	3.51	3.53	
Alsó-Rákos	"	6.36	9.30			(érk. ind.)	4.01	3.56	
Homoród	"	7.06	9.51		Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind.)	5.56	5.30	
Kacsa	"	7.28	10.04			(érk. ind.)	6.31	6.31	6.03
Bene	"	7.53	10.24		Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind.)	10.00	11.00	9.13
Erked	"	8.18	10.39			(érk. ind.)	10.55	11.15	9.18
Héjasfalva	"	8.52	10.03		Budapest	(érk. ind.)	7.45	10.00	2.15
Segesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	9.19	11.19						
Medgyes	(érk. ind.)	9.31	11.26						
		10.57	12.29						

Brassóból Bukarest felé a gyorsvonat indul reggel 5 óra 45 perczkor, a vegyes vonat délután 1 óra 55 perczkor

Nyomattott Szabó Albertnél Kézdi-Vásárhelyt.